

Mieren als verzamelaars van slakkenhuisjes: een update 46 jaar later

Henk K. Mienis

Ants as collectors of snail shells: an update 46 years later

Summary. An update of the nomenclature is given of the snails encountered in ant nest cleanings published in 1974, more than 46 years ago, in the 'Correspondentieblad' (newsletter) of the Dutch Malacological Society.

Slakkenhuizen bij een mierennest

Ruim 46 jaar geleden heb ik een kort artikel gepubliceerd in het Correspondentieblad van de Nederlandse Malacologische Vereniging over slakkenhuisjes die ik rondom een mierennest had aangetroffen, in een ronde wal van afval dat door grote zwarte mieren uit hun nest verwijderd was (Mienis, 1974). Dergelijke mieren werden jaren later gedetermineerd als de Zwarte oogstmier *Messor ebeninus* (Ofer, 2000; Vaisman & Mienis, 2011).

Met de hulp van diverse specialisten op het gebied van mollusken in het Midden Oosten konden destijds 11 soorten slakken geïdentificeerd worden. Sindsdien is de destijds gebruikte naamgeving enorm veranderd. Omdat er de laatste tijd zo nu en dan vanuit andere publicaties betreffende mieren en slakken naar dit artikel verwezen wordt (bijvoorbeeld in Neckheim & Boer, 2019), worden hier de namen van de mollusken aan de huidige nomenclatuur aangepast (tabel 1).

Opvallend is dat alle soorten indertijd werden aangetroffen rondom het mierennest op een kurkarheuvel zoals die daar van nature voorkomen. (Kurkar is versteend duinzand). Exotische soorten worden in kibboets Netzer Sereni alleen aangetroffen in tuinen, parken, grasvelden en boomgaarden die geregeld geïrrigeerd worden (Vaisman & Mienis, 2011).

Van de twee grote landslakken die buiten het mierennest ook op die heuvel leefden, *Sphincterochila aharonii* en *Helix cf. kisonis*, is de naam *Helix cf. kisonis* een junior synoniem van *Helix engaddensis*.

Tabel 1. Voormalige en huidige naamgeving van de slakken aangetroffen in afval van een mierennest op een kurkarheuvel in kibboets Netzer Sereni in 1974.

Naamgeving in Mienis, 1974	Huidige naamgeving
<i>Granopupa granum</i>	<i>Granopupa granum</i>
<i>Jamina ovularis</i>	<i>Euchondrus pseudovularis</i>
<i>Jamina sulcidens</i>	<i>Euchondrus sulcidens</i>
<i>Cecilioides acicula</i>	<i>Cecilioides acicula</i>
<i>Punctum lederi meridionalis</i>	<i>Paralaoma servilis</i>
<i>Helicopsis (Xeropicta) vestalis</i>	<i>Xeropicta vestalis joppensis</i>
<i>Trochoidea (Xerocrassa) regularis</i>	<i>Xerocrassa davidiana</i>
<i>Cernuella (Microxeromagna) arrouxi</i>	<i>Microxeromagna lowei</i>
<i>Monacha syriaca</i>	<i>Monacha syriaca</i>
<i>Caracollina lenticola</i>	<i>Caracollina lenticula</i>
<i>Theba pisana</i>	<i>Theba pisana</i>

Geraadpleegde bronnen

MIENIS, H.K., 1974. Mieren als verzamelaars van slakkenhuisjes. – Correspondentieblad van de Nederlandse Malacologische Vereniging 158: 257-258.

NECKHEIM, C.M. & P. BOER, 2019. Slakken in mierennesten. – Spirula 421: 27-28.

OFER, J., 2000. ["Let's go to the ant." A field guide to the ants of Israel.] 159 pp. – Yuval Ofer Publishers, Jerusalem [in het Hebreeuws].

VAISMAN, S. & H.K. MIENIS, 2011. Land snails in nest cleanings of the Black harvest ant *Messor ebeninus* in Netzer Sereni, Israel. – Triton 24: 24-28.

Adres van de auteur
mienis@netzer.org.il